

กรมอนามัย

ระบบการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ระยะยาว Long Term Care

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

ผู้สูงอายุดำรงชีวิตประจำวันด้วยตนเองได้ อายุยืนยาว และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

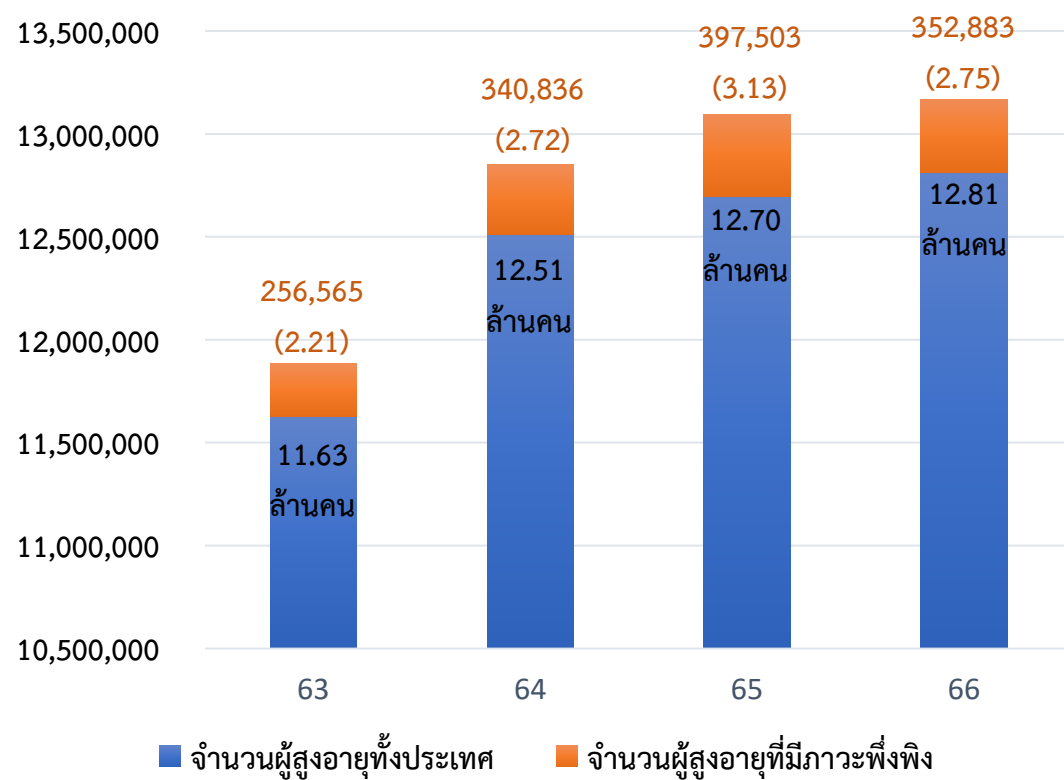
เป้าหมาย/ตัวชี้วัด				
❶ ร้อยละ 96.75 ของผู้สูงอายุไม่มีภาวะพึ่งพิง ❷ ร้อยละ 64 ของผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานอย่างน้อย 20 ชี				
กลุ่มเป้าหมาย		(1) ผู้สูงอายุ (ผู้ที่มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (2) บุคลากรสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย (3) ผู้นำทางศาสนาทั่วประเทศ		
กลยุทธ์		1. ขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมผู้สูงอายุ (Active ageing)	2. พัฒนาระบบการคุ้มครองสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน	3. ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของผู้นำทางศาสนา
มาตรการ		1.1 สนับสนุนการประเมินคัดกรอง/การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุแบบบูรณาการ ผ่าน Digital Health Platform (I) 1.2 สนับสนุนการสื่อสาร/การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว ชุมชน (A) 1.3 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลตามแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) (I) 1.4 สนับสนุนการรวมกลุ่มเชิงสังคม/กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ด้านสุขภาพ (R) 1.5 สนับสนุนการดำเนินงาน Age - Friendly Communities ร่วมกับภาคีเครือข่ายท้องถิ่น (P) 1.6 สนับสนุนการจัดบริการส่งเสริมและป้องกันทางทันตกรรมแบบผสมผสานตามความจำเป็น (I)	2.1 พัฒนาระบบคุ้มครองสุขภาพผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง Long Term Care และ Palliative Care ในชุมชน (I) 2.2 ขับเคลื่อนการออกเทศบัญญัติ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านของ ผู้รับบริการ พ.ศ. 2564 (A) 2.3 ยกย่องมาตรฐานหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของ CM CG และ ผู้ดูแลผู้สูงอายุในเรือนจำ (R) 2.4 บูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงใน ชุมชน (P)	3.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาสุขภาพตามหลักศาสนาของผู้ พื้นที่ (P) 3.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล ศาสนสถาน และสุขภาพ ผู้นำทางศาสนา (I) 3.3 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และความรู้ด้าน สุขภาพของผู้นำทางศาสนา (B)
โครงการสำคัญ		(1) กก. ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ ชะลอชรา ชีวียืนยาว (2) กก. พัฒนาศูนย์ผู้สูงอายุด้านสุขภาพภายใต้ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (3) กก. พัฒนาระบบคุ้มครองสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่บ้านและชุมชน (4) กก. พัฒนารูปแบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำ (5) กก. พัฒนารากฟันเทียมเฉลิมพระเกียรติฯ (6) กก. สูงวัยพันธุ์ 80 ปี 20 ชี (7) กก. ผู้นำทางศาสนากับการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม		
ไตรมาส 1 (3 เดือน)		ไตรมาส 2 (6 เดือน)		ไตรมาส 3 (9 เดือน)
1. ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน/ แนวทางการดำเนินงาน 2. พื้นที่จัดทำแผนการขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน 3. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและ คัดกรองสุขภาพเบื้องต้น 4. พัฒนาศักยภาพบุคลากร/ ภาคีเครือข่าย 5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพ ผู้สูงอายุ/ผู้นำทางศาสนา 6. พัฒนาคู่มือ/แนวทางการดำเนินงาน 7. สื่อสารรณรงค์ การจัดบริการ ทันตสุขภาพและการจัดบริการฟัน เทียมรากฟันเทียมในระดับพื้นที่		1. พัฒนาศักยภาพบุคลากร ภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุ 2. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 6,000,000 คน 3. ร้อยละ 25 ของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลตามแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness plan) 4. ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ อย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง 5. ชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 30 ของค่าเป้าหมาย 6. ร้อยละ 20 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้าน ตามชุดสิทธิประโยชน์ 7. ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำได้รับการดูแลสุขภาพ 8. ร้อยละ 25 ของเทศบาลนคร เทศบาลเมืองมีการออกเทศบัญญัติตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุขฯ 9. ผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงได้รับการใส่ฟันเทียมและรากฟันเทียม (ฟันเทียมไม่น้อยกว่า 10,000 ราย รากฟันเทียม 1,000 คน) 10. ผู้สูงอายุได้รับการทันตสุขภาพ ร้อยละ 40 ของค่าเป้าหมาย 11. ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 15 12. พัฒนาศักยภาพพระภิกษุสามเณร/ผู้นำทางศาสนา ด้านสุขภาพ ร้อยละ 70 ของค่าเป้าหมาย		1. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 7,500,000 คน 2. ร้อยละ 45 ของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลตามแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness plan) 3. ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ 4. ชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย 5. ร้อยละ 25 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้านตาม ชุดสิทธิประโยชน์ 6. ร้อยละ 40 ของผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำได้รับการดูแลสุขภาพ 7. ร้อยละ 28 ของเทศบาลนคร เทศบาลเมืองมีการออกเทศบัญญัติตามประกาศกระทรวง สาธารณสุขฯ 8. ผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงได้รับการใส่ฟันเทียมและรากฟันเทียม (ฟันเทียมไม่น้อยกว่า 20,000 ราย รากฟันเทียม 2,000 คน) 9. ผู้สูงอายุได้รับการทันตสุขภาพ ร้อยละ 60 ของค่าเป้าหมาย 10. ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 25 11. พัฒนาศักยภาพพระภิกษุสามเณร/ผู้นำทางศาสนา ด้านสุขภาพ ร้อยละ 80 ของค่าเป้าหมาย
				ไตรมาส 4 (12 เดือน)
				1. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 8,000,000 คน 2. ร้อยละ 96.75 ของผู้สูงอายุไม่มีภาวะพึ่งพิง 3. ร้อยละ 64 ของผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานอย่างน้อย 20 ชี 4. ร้อยละ 55 ของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลตามแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness plan) 5. พื้นที่ดำเนินการพัฒนาชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ 154 ชุมชน 6. ชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ (รวมกทม.) จำนวน 7,305 ชมรม 7. ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้าน ตามชุดสิทธิประโยชน์ 8. ร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำได้รับการดูแลสุขภาพ 9. ร้อยละ 30 ของเทศบาลนคร เทศบาลเมืองมีการออกเทศบัญญัติตามประกาศกระทรวง สาธารณสุขฯ 10. ผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงได้รับการใส่ฟันเทียมและรากฟันเทียม (ฟันเทียมไม่น้อยกว่า 36,000 ราย รากฟันเทียม 3,700 คน) 11. ผู้สูงอายุได้รับการทันตสุขภาพ จำนวน 1,000,000 คน 12. ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 35 13. พระภิกษุสามเณรและผู้นำทางศาสนา ด้านสุขภาพ จำนวน 7,305 รูป/คน

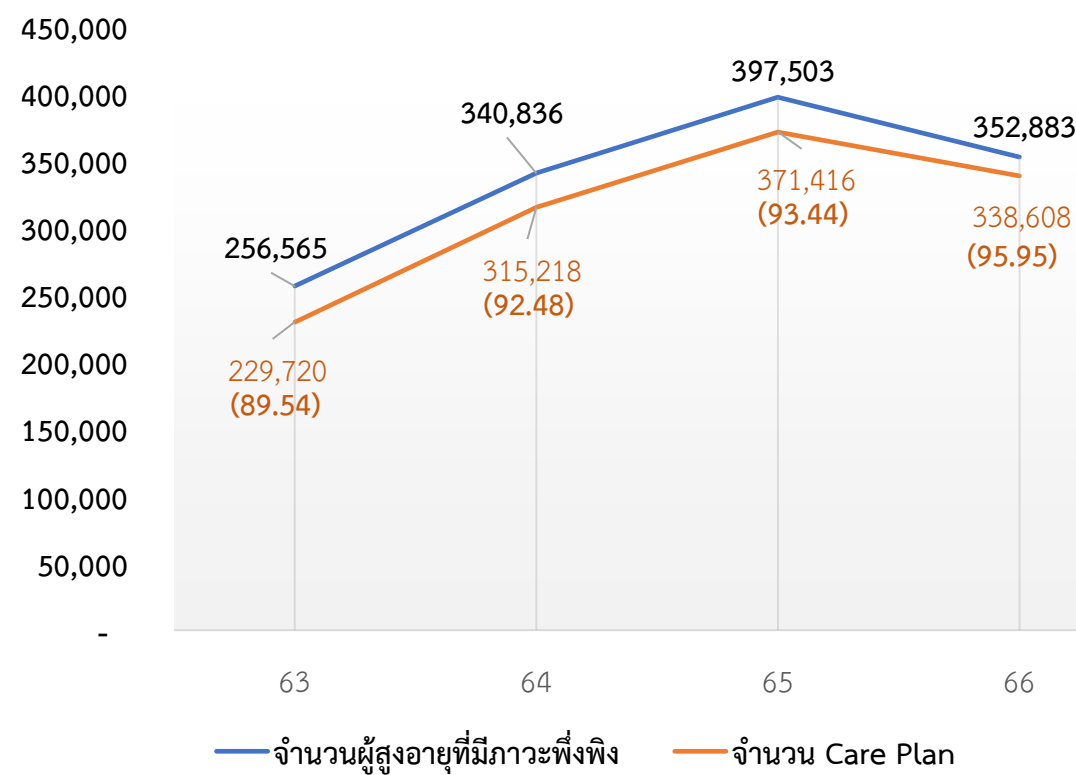
กรมอนามัย

สถานการณ์ผู้สูงอายุ

จำนวนผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

การจัดทำ Care plan ปีงบประมาณ 2563 – 2566 ผู้สูงอายุสิทธิ UC และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (ยอดสะสม)

หมายเหตุ : ปี 66 สปสช.ปรับฐานข้อมูล ผู้สูงอายุ ดัชนี เสียชีวิต ออกจากระบบ ทำให้ยอดลดลง

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงานปี 2566

การจัดทำ Care plan ปิงบประมาณ 2561 – 2566 ผู้สูงอายุสิทธิ UC และผู้มีภาวะพึ่งพิง (ยอดสะสม)

เป้าหมาย ร้อยละ 95

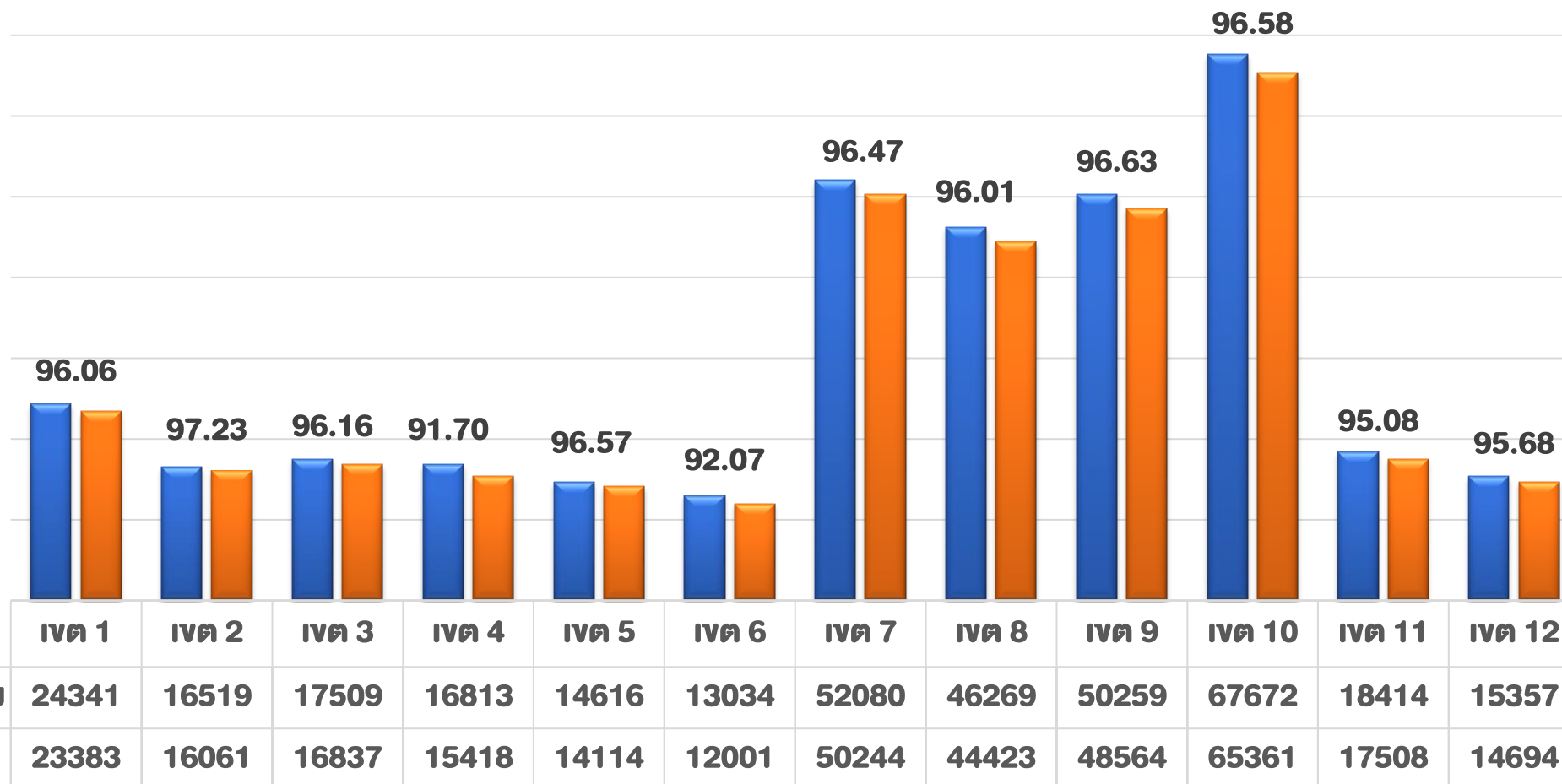

ผส.พึ่งพิง
352,883 คน

Care plan
338,608 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ
95.95

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงานตำบล Long Term Care ผ่านเกณฑ์ ปี 2561-2566 (ยอดสะสม)

ตำบลทั้งหมด

7,255 ตำบล

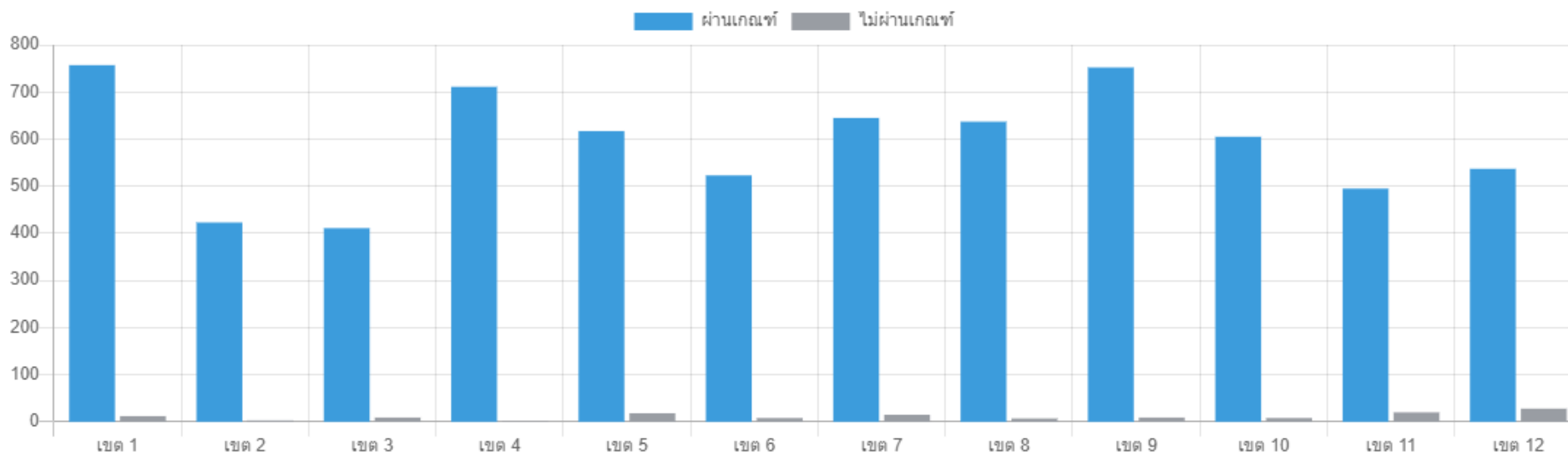

ผ่านเกณฑ์

7,123 ตำบล

คิดเป็นร้อยละ

98.08

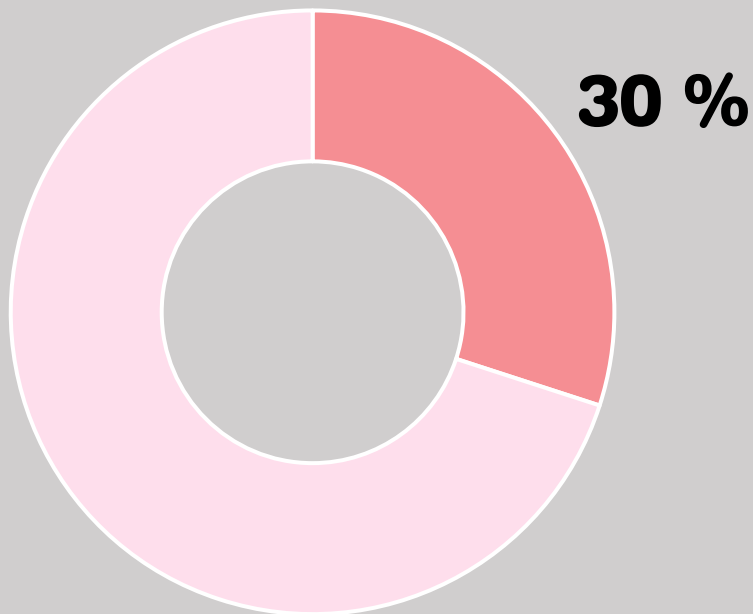
เขต	ทั้งหมด	ผ่าน	ไม่ผ่าน	องค์ประกอบที่ไม่ผ่าน					
				1	2	3	4	5	6
1	769	757	12	9	8	10	10	10	10
2	426	423	3	3	3	3	3	3	3
3	420	411	9	7	9	7	9	9	9
4	713	711	2	2	2	2	2	2	2
5	635	617	18	14	16	16	14	15	17
6	531	523	8	8	8	8	8	8	8
7	660	645	15	14	14	15	15	15	15
8	644	637	7	7	7	7	7	7	6
9	761	752	9	9	9	9	9	9	9
10	613	605	8	7	8	8	8	8	6
11	515	495	20	17	20	17	17	18	18
12	565	537	28	23	24	22	26	26	27
รวม	7252	7113	139	120	128	124	128	130	130

กรมอนามัย

ตัวชี้วัด ประจำปี 2567

ผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการ
และได้รับการเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์ ร้อยละ 30

ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
95 (ทั่วประเทศ)	30 (ทั่วประเทศ)	40 (ทั่วประเทศ)	50 (ทั่วประเทศ)	60 (ทั่วประเทศ)

คำนิยาม

- 1) ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
- 2) ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีค่าคะแนนการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 11 คะแนน
โดยแบ่งเป็น กลุ่มติดบ้าน (ADL 5 - 11 คะแนน)
กลุ่มติดเตียง (ADL 0 - 4 คะแนน)
ได้รับการดูแลโดยบุคลากรสาธารณสุข ทีมสหวิชาชีพ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ตามชุดสิทธิประโยชน์ทุกสิทธิการรักษาพยาบาล
- 3) ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง หมายถึง ประชาชนที่มีค่าคะแนนการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 11 คะแนน
โดยแบ่งเป็น กลุ่มติดบ้าน (ADL 5 - 11 คะแนน)
กลุ่มติดเตียง (ADL 0 - 4 คะแนน)
ได้รับการดูแลโดยบุคลากรสาธารณสุข ทีมสหวิชาชีพ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ตามชุดสิทธิประโยชน์ทุกสิทธิการรักษาพยาบาล
- 4) ระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ หมายถึง การดำเนินงานส่งเสริม พัฒนาสนับสนุนฟื้นฟูและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่ายและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุให้มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีอายุยืนยาว

กรมอนามัย

ตัวชี้วัด ประจำปี 2567

- 5) แผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) หมายถึง แบบการวางแผนการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจาก Care Manager ทีมผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่โดยผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถรับรู้ถึงความช่วยเหลือจากทีมผู้ให้การช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง
- 6) การประเมินคัดกรองปัญหาสุขภาพขั้นพื้นฐานตามชุดสิทธิประโยชน์ หมายถึง
 - การประเมินผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามกลุ่มศักยภาพด้วยการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) ทุกราย และกรณีผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิง (ติดบ้าน ติดเตียง) ได้รับการประเมินรอบ 12 เดือน
 - ประเมินสุขภาพและคัดกรองกลุ่มอาการผู้สูงอายุ 9 ด้าน (โดยคณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือคัดกรองและประเมินสุขภาพผู้สูงอายุ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2564)
 - ประเมินผ่าน Blue Book Application กรมอนามัย เพื่อเชื่อมกับการจัดทำ Care Plan รายบุคคล ผ่านระบบโปรแกรม Long Term Care (3C)
- 7) คณะอนุกรรมการสนับสนุนการจัดบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (คณะอนุกรรมการ LTC) หมายถึง คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการกองทุนสุขภาพตำบลตามประกาศสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2561 ข้อ 18
- 8) คณะอนุกรรมการ LTC หมายถึง อนุกรรมการที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติโครงการ LTC แผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) รวมถึงค่าใช้จ่ายตามแผนการดูแลรายบุคคลสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน หน่วยบริการ หรือสถานบริการ

- 9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน หมายถึง ศูนย์ที่คณะกรรมการ LTC ต้องพิจารณาคุณลักษณะของศูนย์ฯ ตามหลักเกณฑ์ที่สปสช. กำหนดโดยยังคงหลักเกณฑ์ตามประกาศตามประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การสนับสนุนและส่งเสริมศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และคนพิการ พ.ศ. 2560
- 10) การเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์ หมายถึง การลงเยี่ยมและให้การดูแลส่งเสริมสุขภาพและอุปกรณ์สนับสนุน ตามประกาศของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามเกณฑ์รายการกลุ่ม 4 กลุ่ม
 - กลุ่มที่ 1 เคลื่อนไหวได้บ้างและอาจมีปัญหาการกิน หรือการจับถ้าย แต่ไม่มีภาวะสับสนทางสมอง
 - กลุ่มที่ 2 เหมือนกลุ่มที่ 1 แต่มีภาวะสับสนทางสมอง
 - กลุ่มที่ 3 เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกิน หรือการจับถ้าย หรือมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง
 - กลุ่มที่ 4 เหมือนกลุ่มที่ 3 และมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง หรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิต โดยการบริหารด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในแต่ละกลุ่มจะถูกประเมินและวางแผนการดูแลรายบุคคลและจัดทำ Care Plan โดยผู้จัดการการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข Care manager และได้รับการเยี่ยมบ้านตาม Care Plan โดย Caregiver

กรมอนามัย

ตัวชี้วัด ประจำปี 2567

วิธีการเก็บข้อมูล

- 1) เก็บข้อมูลจากการคัดกรองผ่านระบบ Blue Book Application กรณีคัดกรองแล้วกลุ่มที่มี ADL น้อยกว่าหรือเท่ากับ 11 คะแนน เชื่อมกับระบบโปรแกรม Long Term Care (3C) เพื่อการจัดทำ Care Plan
- 2) Care Manager เสนอ Care Plan ผ่านคณะกรรมการกองทุน Long Term Care ระดับตำบลและบันทึกข้อมูล Care Plan ที่ผ่านการอนุมัติรายงานในระบบโปรแกรม Long Term Care กรมอนามัย และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- 3) การรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด โดยดึงข้อมูลจากระบบโปรแกรม Long Term Care (3C) กรมอนามัย เพื่อรายงานในระบบ Health KPI กระทรวงสาธารณสุข และคืนข้อมูลให้กับศูนย์อนามัยเพื่อส่งคืนข้อมูลให้กับภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ต่อไป ตามลำดับ
- 4) มีการรายงานข้อมูลบนระบบโปรแกรม DOH Dashboard กรมอนามัย เพื่อการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังและเป็นฐานข้อมูลกลางด้านผู้สูงอายุของประเทศต่อไป

แหล่งข้อมูล

1. Blue Book Application
2. โปรแกรม Long Term Care (3C) กรมอนามัย
3. ระบบโปรแกรม Long Term Care สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
4. ระบบโปรแกรม HDC กระทรวงสาธารณสุข
5. DOH Dashboard กรมอนามัย และฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
6. Health KPI กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ : ทุกแหล่งข้อมูลมาจากฐานข้อมูลหลัก Blue Book Application และโปรแกรม Long Term Care (3C) กรมอนามัย/สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กรมอนามัย

ตัวชี้วัด ประจำปี 2567

รายการข้อมูล

A = จำนวนผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงที่มีการจัดทำ Care Plan โดย Care Plan ได้รับอนุมัติจาก คณะอนุกรรมการ LTC และได้รับการเยี่ยมบ้าน จาก Caregiver

B = จำนวนผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งหมด ในประเทศที่เข้าร่วมโครงการ LTC

สูตรคำนวณตัวชี้วัด

$$\frac{A \times 100}{B}$$

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
- ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการ Long Term Care แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในระดับเขต/จังหวัด/พื้นที่และเครือข่าย - ประเมินสุขภาพและคัดกรองกลุ่มอาการผู้สูงอายุ 9 ด้าน - มีแผนการขับเคลื่อน และมีแนวทางการประเมิน/คัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงด้วย ADL	- ร้อยละ 20 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์	- ร้อยละ 25 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์	- ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเข้าถึงระบบบริการและได้รับการเยี่ยมบ้านตามชุดสิทธิประโยชน์

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

Long Term Care

ลงทะเบียน

เข้าสู่ระบบ

หน้าหลัก

ตำบล LTC

ผู้สูงอายุพึ่งพิง

Careplan

CM & CG

ฟื้นฟูศักยภาพ

สอนการใช้งาน

ติดต่อสอบถาม

ภาพรวมตำบล Long Term Care
ระดับประเทศ

473,133 คน

จำนวนผู้มีภาวะพึ่งพิง
(รับงบจากกองทุน LTC)

ดูรายละเอียด

447,530 ฉบับ
[94.6%]

แผนการดูแลรายบุคคล
(Care plan)

ดูรายละเอียด

20,230 คน

จำนวนผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุ
(Care manager)

ดูรายละเอียด

103,641 คน

จำนวนผู้ดูแลผู้สูงอายุ
(Caregiver)

ดูรายละเอียด

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

เขตสุขภาพ	จำนวน ตำบล ทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนตำบล ที่เข้าร่วม โครงการ (แห่ง)	จำนวนตำบล ที่ยังไม่เข้า รวม (แห่ง)	จำนวน กองทุน ทั้งหมด (แห่ง)	จำนวน กองทุนที่เข้า รวม LTC (แห่ง)	จำนวน กองทุนที่ยัง ไม่เข้าร่วม LTC (แห่ง)
เขต 1	769	760	9	814	643	171
เขต 2	426	418	8	466	463	3
เขต 3	420	412	8	454	436	18
เขต 4	713	708	5	649	581	68
เขต 5	635	616	19	690	533	157
เขต 6	531	527	4	578	448	130
เขต 7	660	652	8	718	717	1
เขต 8	644	637	7	714	714	0
เขต 9	761	757	4	855	854	1
เขต 10	613	606	7	658	658	0
เขต 11	518	501	17	559	533	26
เขต 12	565	539	26	617	582	35
รวม	7,255	7,133	122	7,772	7,162	610

ข้อมูลจากโปรแกรม 3C กรมอนามัย
ณ วันที่ 9.09.66

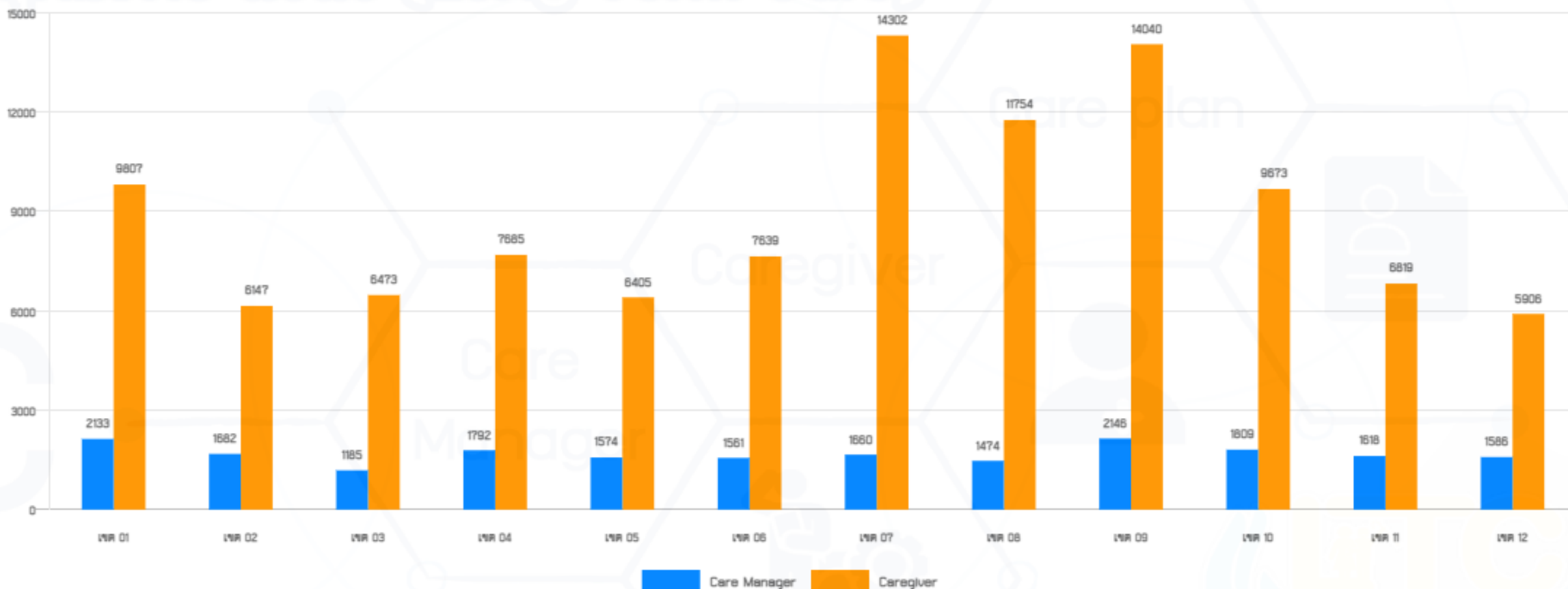
กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

Care Manager & Caregiver

ดูรายละเอียดเพิ่มเติม

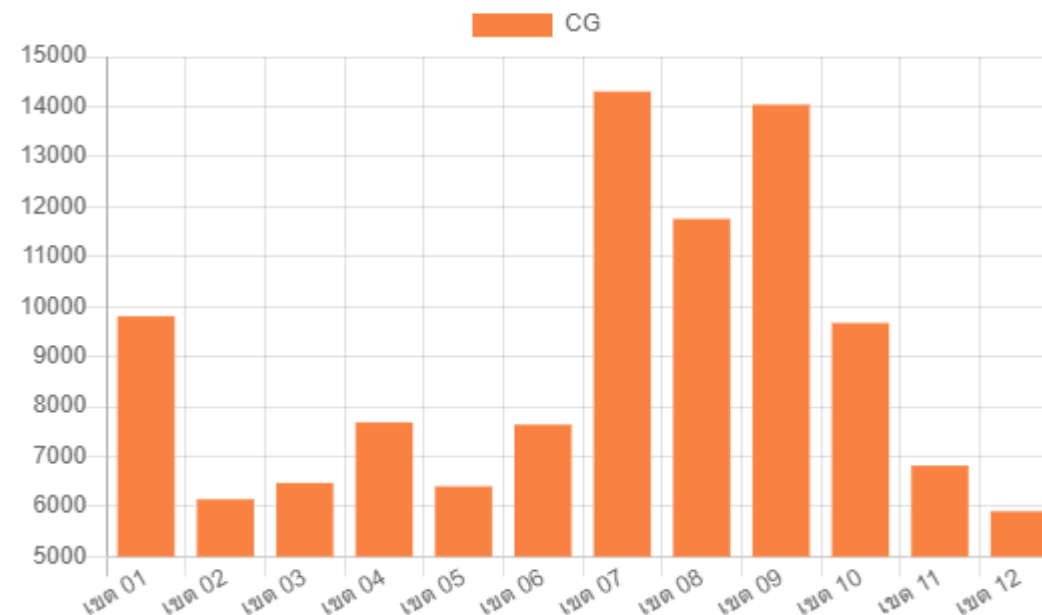
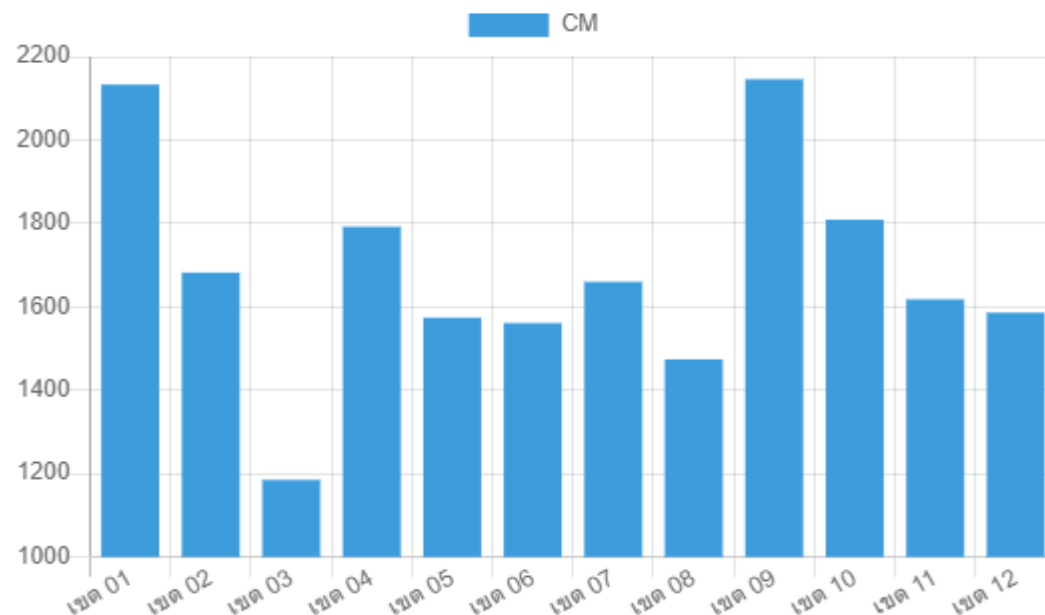
เปรียบเทียบระดับเขตสุขภาพ

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

เขต	CM ปฏิบัติการ	CG	CM ปฏิบัติการ:CG
01	2,133	9,807	1:4.6
02	1,682	6,147	1:3.7
03	1,185	6,473	1:5.5
04	1,792	7,685	1:4.3
05	1,574	6,405	1:4.1
06	1,561	7,639	1:4.9
07	1,660	14,302	1:8.6
08	1,474	11,754	1:8.0
09	2,146	14,040	1:6.5
10	1,809	9,673	1:5.3
11	1,618	6,819	1:4.2
12	1,586	5,906	1:3.7
รวม	20,220	106,650	1:5.3

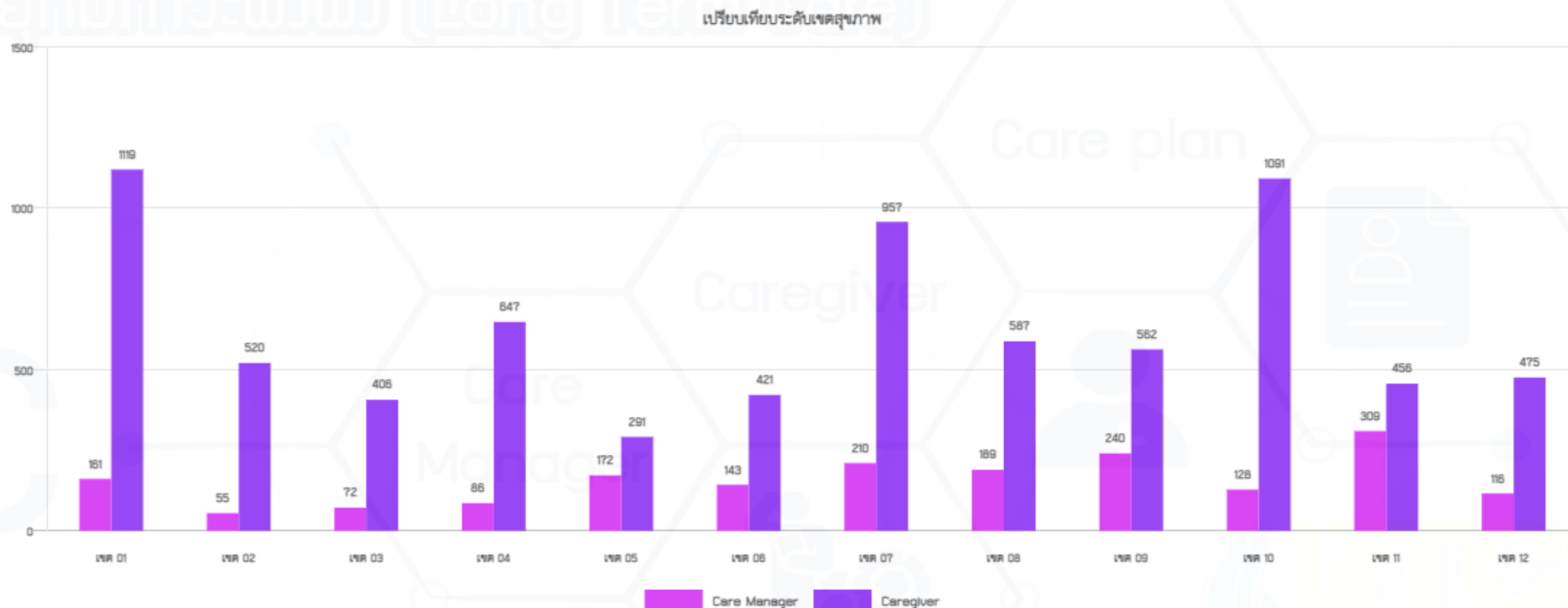

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

Care manager & Caregiver ที่ต้องได้รับการฟื้นฟูศักยภาพ

ดูรายละเอียดเพิ่มเติม

กรมอนามัย

ผลการดำเนินงาน

เขต	ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	จำนวน Care Plan	ร้อยละการจัดทำ Care plan
[เขตสุขภาพที่ 01]	24978	24093	96.46 %
[เขตสุขภาพที่ 02]	16764	16276	97.09 %
[เขตสุขภาพที่ 03]	17790	17159	96.45 %
[เขตสุขภาพที่ 04]	17411	15970	91.72 %
[เขตสุขภาพที่ 05]	14938	14495	97.03 %
[เขตสุขภาพที่ 06]	13414	12392	92.38 %
[เขตสุขภาพที่ 07]	52275	50666	96.92 %
[เขตสุขภาพที่ 08]	46936	45075	96.04 %
[เขตสุขภาพที่ 09]	51189	49660	97.01 %
[เขตสุขภาพที่ 10]	68679	66272	96.50 %
[เขตสุขภาพที่ 11]	19252	18392	95.53 %
[เขตสุขภาพที่ 12]	15651	15004	95.87 %
[เขตสุขภาพที่ 13]	1753	8	0.46 %
รวม	361030	345462	95.69 %

กรมอนามัย

เอกสารคู่มือที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ขนาดตัวอักษร

ก

ก

ก

ความถี่กันของสี

C

C

C

ภาษาไทย

หน้าหลัก

รู้จักเรา

ข่าวประชาสัมพันธ์

บริการประชาชน

สำหรับเจ้าหน้าที่

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

...

Q

...

คู่มือแนวทางการฝึกอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์สำหรับคุณ

19.06.2566

610

2

Like 0

แชร์

f

t

e

คู่มือแนวทางการฝึกอบรมหลักสูตร
ผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ
(Care Manager) กระทรวงสาธารณสุข

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

19 มิถุนายน
2566

“
กรมอนามัย
เรามีสาระสุขภาพดีๆ
ส่งตรงถึงคุณ
ทุกวัน
”

<

กลับ

กรมอนามัย

เอกสารคู่มือที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ขนาดตัวอักษร

ก ก ก

ความถี่กันของสี

C C C

ภาษาไทย

หน้าหลัก

รู้จักเรา

ข่าวประชาสัมพันธ์

บริการประชาชน

สำหรับเจ้าหน้าที่

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

...

Q

...

คู่มือแนวทางการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ หลักสูตร 70 ชั่วโมง

กรมอนามัย พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์สำหรับคุณ

28.03.2566

1065

5

Like 1

แชร์

“
กรมอนามัย
เรามีสาระสุขภาพดีๆ
ส่งตรงถึงคุณ
ทุกวัน
”

< กลับ

กรมอนามัย

เอกสารคู่มือที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ขนาดตัวอักษร

ก

ก

ก

ความถี่กันของสี

C

C

C

ภาษาไทย

หน้าหลัก

รู้จักเรา

ข่าวประชาสัมพันธ์

บริการประชาชน

สำหรับเจ้าหน้าที่

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

...

Q

...

> ระบบจัดการงาน

> คู่มือวิชาการ

คู่มือฟื้นฟู Care Manager กรมอนามัย พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์สำหรับคุณ

07.09.2566

1

0

Like 0

แชร์

f

t

g

07

กันยายน
2566

“
กรมอนามัย
เรามีสาระสุขภาพดีๆ
ส่งตรงถึงคุณ
ทุกวัน
”

กรมอนามัย

เอกสารคู่มือที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ขนาดตัวอักษร

ก

ก

ก

ความถี่กันของสี

c

c

c

ภาษาไทย

หน้าหลัก

รู้จักเรา ▾

ข่าวประชาสัมพันธ์ ▾

บริการประชาชน ▾

สำหรับเจ้าหน้าที่ ▾

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ▾

คู่มือแนวทางการอบรมฟื้นฟู Caregiver หลักสูตร 70 ชั่วโมง (Caregiver ฟื้นฟู 18 ชั่วโมง)

กรมอนามัย พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์สำหรับคุณ

18.10.2565

215

0

Like 0

แชร์

คู่มือแนวทางการอบรมฟื้นฟู Caregiver หลักสูตร 70 ชั่วโมง (Caregiver ฟื้นฟู 18 ชั่วโมง)

18 ตุลาคม
2565

“
กรมอนามัย
เรามีสาระสุขภาพดีๆ
ส่งตรงถึงคุณ
ทุกวัน
”

กลับ

กรมอนามัย

เอกสารคู่มือที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

ขนาดตัวอักษร

ก

ก

ก

ความถี่กันของสี

c

c

c

ภาษาไทย

หน้าหลัก

รู้จักเรา ▾

ข่าวประชาสัมพันธ์ ▾

บริการประชาชน ▾

สำหรับเจ้าหน้าที่ ▾

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ▾

คู่มือแนวทางการขออนุญาตใช้หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุระดับพื้นที่ กรมอนามัย กรมอนามัย พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์สำหรับคุณ

28.03.2566

295

0

Like 0

แชร์

คู่มือแนวทางการขออนุญาตใช้หลักสูตร
การดูแลผู้สูงอายุระดับพื้นที่ กรมอนามัย

28 มีนาคม
2566

“
กรมอนามัย
เรามีสาระสุขภาพดีๆ
ส่งตรงถึงคุณ
ทุกวัน
”

กลับ

กรมอนามัย

ผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager)

เป็นผู้ในการบริหารจัดการ และประสานให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับบริการด้านสาธารณสุขตามชุดสิทธิประโยชน์ภายใต้ประกาศกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยจัดทำ Care Plan ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ LTC ในการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ และจัดให้มี Caregiver รวมทั้งประสานกับทีมสหวิชาชีพ อปท. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการจัดบริการตาม Care Plan

บทบาทหน้าที่ของ CM

1. ประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เรลเอดิแอล และประเมินคัดกรองด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำข้อมูลผู้สูงอายุที่ต้องการดูแลช่วยเหลือทั้งเชิงรุกและเชิงรับ
3. จัดทำแผนการดูแลรายบุคคล Care Plan, Weekly Plan
4. จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี (Care Conference)
5. เชื่อมประสานกับทีมสหวิชาชีพของหน่วยบริการ อปท. และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ตาม Care Plan
6. พัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นทีม
7. บริหารจัดการ และกำกับติดตามการดำเนินงานของ Caregiver ให้เป็นไปตาม Care Plan
8. การประเมินและทบทวน Care Plan ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้สูงอายุแต่ละราย ประเมินแผนงานและผลการปฏิบัติงานเชิงระบบ เพื่อปรับปรุงพัฒนา

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
2. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการแพทย์/พยาบาล/พยาบาลและการผดุงครรภ์/สาธารณสุข/สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์/จิตวิทยาคลินิก/กายภาพบำบัด/เภสัชศาสตร์/เทคนิคการแพทย์/ทันตแพทย์
3. กรณีหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์/พยาบาลเทคนิค ต้องมีประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 ปี และต้องมีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 3 ปี
4. กรณีเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่จบการศึกษาตามเงื่อนไขข้อ 2 และข้อ 3 ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งปลัด/รองปลัด/หัวหน้าสำนักปลัด/ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข/ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม/นักพัฒนาชุมชน
5. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำความผิดต่อผู้สูงอายุหรือผู้ป่วย
6. มิใช่รับรองแพทย์ระบุว่ามีความแข็งแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบและไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

CM 1 คน

ดูแล CG

5-10 คน

ดูแล ผสอ.

35-40 คน

ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver)

บุคคลที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการ LTC หรือคณะกรรมการอื่นภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ สปสช. เห็นชอบ

บทบาทหน้าที่ของ Caregiver

- ดูแลกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ เช่น การรับประทานอาหาร การนอนหลับพักผ่อน การเคลื่อนย้าย การจับถ่าย ให้ถูกสุขลักษณะปลอดภัยเหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุ
- สังเกตพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของผู้สูงอายุรวมทั้งเรื่องสุขภาพของผู้สูงอายุ และต้องรายงานให้ญาติของผู้สูงอายุทราบ
- ส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุทุกด้านตลอดจนดูแลสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ
- เขียนรายงานการปฏิบัติงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด
- กรณีที่มีการประกอบอาหารให้ผู้สูงอายุต้องดำเนินการเตรียมปรุง ประกอบอาหาร พร้อมทั้งดูแลเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปรุง ประกอบอาหารให้สะอาด และถูกสุขลักษณะในทุกขั้นตอนและล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ
- จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ที่เกิดจากการดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้อง โดยทิ้งลงในภาชนะรองรับที่ถูกหลักสุขาภิบาล และระวังป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหาร และเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อบ้านเรือนใกล้เคียง
- ส่งต่อผู้สูงอายุกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือการเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุตามระบบการส่งต่อและวิธีการอย่างถูกต้อง
- จัดทำรายงานผลการดูแลผู้สูงอายุรายเดือน เพื่อรายงานต่อผู้จัดการระบบ

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ในวันรับสมัคร
- จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษา
- มีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ และมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

บริการดูแลที่บ้าน

ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มที่ 1	ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มที่ 2	ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มที่ 3	ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มที่ 4
อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง	อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

การจ้างเหมา Caregiver

ไม่เกิน 600 บาท ดูแลผู้สูงอายุ 1-4 คน	ไม่เกิน 1,500 บาท ดูแลผู้สูงอายุ 5-10 คน
--	---

กรมอนามัย

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (Care Community)

ช่วยดูแลและประสานงานด้านสุขภาพและสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือพิการ มีความสามารถในการช่วยดูแลและประสานงานทั้งทางสุขภาพและสังคมพิการ ภายใต้การบังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือด้านสุขภาพ

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

1. ปฏิบัติงานเต็มเวลาตามแผนการดูแลของผู้สูงอายุที่กำหนดไว้เต็มเวลา
วันละ 8 ชั่วโมง 20 วัน
2. ปฏิบัติงานด้านการดูแลสุขภาพและสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือพิการ
3. ปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ไม่จำกัดเพศ
2. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
3. มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับหน่วยบริการในพื้นที่ให้การรับรอง
4. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
5. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคร้ายแรงหรือโรคติดต่อร้ายแรง
6. มีวุฒิภาวะและบุคลิกลักษณะเหมาะสมในการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ

บทบาทกระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์อนามัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

1. สนับสนุนวิชาการ/ ร่วมเป็นวิทยากร หรือจัดอบรมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น โดยใช้หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 70 ชั่วโมง
2. สนับสนุนวิชาการ/ ร่วมเป็นวิทยากร หรือจัดอบรมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น โดยใช้หลักสูตรอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (พื้นฟู) ต่อเนื่อง 50 ชั่วโมง
3. จัดทะเบียนผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ในระบบโปรแกรม 3C กรมอนามัย
4. กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

คู่มือแนวทางการฝึกอบรมหลักสูตร Care Manager กระทรวงสาธารณสุข

แผนการ สอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	การจัดการการดูแล (Care Manager)	5	5	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
2	คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของ Care Manager	4	4	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข/พม./ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
3	Geriatric Syndrome และโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	5	5	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
4	การค้นหาผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงการใช้เครื่องมือในการประเมิน	10	7	3	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
5	ระบบโปรแกรมและแนวทางการจัดทำ Care Plan ที่เกี่ยวข้องกับ ระบบ Long Term Care	11	5	6	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
6.	การช่วยเหลือฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุ	6	2	4	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
7.	การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และกายภาพบำบัด	3	3	0	แพทย์แผนไทย นักกายภาพบำบัด
8.	การดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคองและการทำแผนดูแลล่วงหน้า	5	3	2	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
9.	ฝึกปฏิบัติงานให้การดูแลและจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ในหน่วยบริการปฐมภูมิและชุมชน	17	0	17	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
10.	การวัดและการประเมินผล	4	4	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
รวม		70	38	32	

คู่มือแนวทางการฝึกอบรมหลักสูตร**ฟื้นฟู** Care Manager กระทรวงสาธารณสุข

แผนการสอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	บทวนการบริหารจัดการดูแลผู้สูงอายุ (Care management) และจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ	30 นาที	30 นาที	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
2	ความรู้ ความเข้าใจประเด็นปัญหาการดำรงชีวิต กับขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือ	30 นาที	30 นาที	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
3	โรคและการดูแลเฉพาะโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	3	3	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
4	สุขภาพจิตและจิตสังคมในผู้สูงอายุ	2	2	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
5	การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง และภัยเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อม	1	1	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
6.	หลักการส่งเสริมดูแลสุขภาพ โภชนาการ การดูแลสุขภาพช่องปาก	3	3	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
7.	การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยกายภาพ แพทย์แผนไทย แพทย์ทางเลือก และภูมิปัญญาชาวบ้าน	1	1	0	แพทย์แผนไทย นักกายภาพบำบัด
8.	ระบบโปรแกรม/ บทวนการเขียน Care Plan/ การทำ Care Plan ผ่านระบบโปรแกรม Long Term Care	2	2	0	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
9.	การดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคองและการทำแผนดูแลล่วงหน้า	5	3	2	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
	รวม	18	16	2	

คู่มือแนวทางการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver) 70 ชั่วโมง

แผนการสอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	การจัดการการดูแล (Care Management)	1	1	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
2	คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของ Caregiver	3	2	1	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
3	สิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ	2	2	-	นิติกร/นักพัฒนาสังคม/นักสังคมสงเคราะห์
4	โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	3	3	-	แพทย์/พยาบาล
5	การใช้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือการประเมินค้นหาภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ	4	2	2	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
6	การปฐมพยาบาลและการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น	6	3	3	พยาบาล/นักวิชาการสาธารณสุข
7	การใช้ยาในผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	2	2	-	เภสัชกร
8	โภชนาการสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	4	2	2	นักโภชนาการ/พยาบาล/นักวิชาการสาธารณสุข
9	การดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	2	1	1	ทันตแพทย์/พยาบาล/เจ้าพนักงานสาธารณสุข
10	การส่งเสริมสุขภาพจิต การจัดการความเครียดและการประสานส่งต่อการช่วยเหลือในผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	4	2	2	นักวิชาการสาธารณสุข/นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
11	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	3	2	1	แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์/นักกายภาพบำบัด/นักวิทยาศาสตร์การกีฬา
12	การแพทย์แผนไทย แพทย์ทางเลือก และกายภาพบำบัดสำหรับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	3	2	1	แพทย์/พยาบาล/นักสังคมสงเคราะห์/นักวิชาการสาธารณสุข
13	การดูแลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคอง (Palliative Care) ในชุมชน	5	3	2	Care Manager /บุคลากรทางการแพทย์
14	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	27	2	25	เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินของหลักสูตร
16	การวัดและการประเมินผลการศึกษา	1	1	-	
รวม		70	30	40	

คู่มือแนวทางการอบรม **ฟื้นฟู** Caregiver 70 ชั่วโมง (Caregiver ฟื้นฟู 18 ชั่วโมง)

แผนการ สอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานในการดูแลผู้สูงอายุและความคาดหวัง	1	0.30	0.30	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
2	สถานการณ์ผู้สูงอายุ	0.20	0.20	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
3	แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	0.20	0.20	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
4	โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	0.20	0.20	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
5	ภาวะวิกฤตกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น	2	1	1	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
6	ทักษะการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ	2	1	1	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
7	การทำกายภาพบำบัดและกายอุปกรณ์	2	1	1	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
8	การจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการขยะติดเชื้อ	1	1	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
9	การดูแลผู้สูงอายุด้านศาสตร์การแพทย์แผนไทย	1	1	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
10	การกระตุ้น ป้องกัน และการดูแลภาวะสมองเสื่อม	1	0.30	0.30	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
11	การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)	1	1	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
12	ข้อควรระวัง (ตามบริบทของพื้นที่)	1	1	-	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
13	การดูแลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคอง (Palliative Care) ในชุมชน	5	3	2	Care Manager /บุคลากรทางการแพทย์
	รวม	18	12	6	

กรมอนามัย

หลักสูตรอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น (ฟื้นฟู) ต่อเนื่อง 50 ชั่วโมง

แผนการ สอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติใน ห้องเรียน (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ ภาคสนาม (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	การฟื้นฟูสภาพร่างกาย	5	2	3	-	แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์
2	การดูแลแผล	5	2	3	-	แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์
3	การดูแลเฉพาะโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	5	3	2	-	- แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ - นักโภชนาการ
4	การสร้างสัมพันธภาพที่ดี	4	2	2	-	- แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ - นักจิตวิทยา, นักสังคมสงเคราะห์
5	การดูแลสภาพแวดล้อมที่บ้าน	2	2	-	-	- แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ นักวิชาการสาธารณสุข - นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
6.	บทบาทท้องถิ่นกับการดูแลผู้สูงอายุ	2	2	-	-	- บุคลากร อปท.
7.	การบันทึกการรายงานและการส่งต่อ	3	2	1	-	- แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ - นักจิตวิทยา, นักสังคมสงเคราะห์
8.	การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	22	-	-	22	- บุคลากร อปท. - CM
9.	การวัดและการประเมินผล	2	1	1	-	- ศูนย์อนามัย , สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	รวม	50	16	12	22	

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 420 ชั่วโมง

แผนการ สอน	ชื่อแผนการสอน	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
1	ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ	15	14	1	- บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข/ นักประชากรศาสตร์
2	การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	50	22	28	- แพทย์ พยาบาล นักกำหนดอาหาร นักโภชนาการ นักโภชนาการ นักวิชาการสาธารณสุข นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา แพทย์แผนไทย
3	การดูแลผู้สูงอายุ	75	35	40	- แพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา
4	การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาล และการส่งต่อ	21	6	15	- แพทย์ พยาบาล
5	โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	10	10	-	- แพทย์ พยาบาล
6	แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล	11	11	-	- แพทย์ พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข นักจิตวิทยา นิติกร เจ้าหน้าที่ ตาม พรบ.สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559
7	การฝึกทักษะอาชีพด้านภาษาและคอมพิวเตอร์	18	6	12	- วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ นักเทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาการ คอมพิวเตอร์
8	การฝึกปฏิบัติ	220	220	-	
9	การวัดและการประเมินผล				
	รวม	420	104	316	

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH
ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี